

כינון חכם

גיליון 231

אב-אלול תשע"ו ספטמבר 2016

המגזין לאגודת הוותיק בירעונה

כבוד השגריר 4-5 סיפור ישראלי 7 ויולה דה גמבה 8-9

מדורים קבועים: ספר - סרט - אופנה - טיול - טכנולוגיה - עברית - בישול - תזונה - טריוויה - תשבץ

זבזבים מרגיזים

דווקא ידיעות שנשמעות על פניהן מבורכות, מתבררות כמכעיסות ומעוררות שאלות. בחודש שעבר פורסמה ידיעה על פרויקט חדש בצה"ל: עודפי המזון מבסיס הקריה נתרמים לנזקקים. במסגרת הפרויקט מועברים עודפי המזון מחדר האוכל של בסיס הקריה בתל-אביב לבית תמחוי בקרית עקרון שמאכיל מאות נזקקים, בהם קשישים ניצולי שואה. את הפרויקט מקדמת עמותת "לקט ישראל" שהחלה דרכה באיסוף שאריות מזון מאולמות שמחה ומסעדות והעברתם לנזקקים – פרויקט מעורר הערכה ואפילו תשואות. אבל רגע. מישהו עצר לרגע ושאל איך ייתכן שהצבא מעביר ל"לקט ישראל" 45,000 (!) ארוחות בחודש? אף לא אחד ממערכת הביטחון עצר לשאול אם אי אפשר לחסוך קצת בצבא? אם אי אפשר לתכנן מראש כמה ארוחות דרושות בחודש? סתם כך להכין עשרות אלפי ארוחות מיותרות? אחר כך, כשמתכננים את תקציב הביטחון, נעמדים ראשי המערכת הביטחונית על רגליהם האחוריות וצועקים "חמס" נגד הקיצוץ, שכן זה עלול לפגוע בביטחון המדינה. ובתי התמחוי? אי אפשר לפגוע בהם, שכן הם עושים עבודות קודש, אך אני מניחה שהם ימשיכו לקבל ארוחות מבתי האוכל שאינם יכולים לחסוך. במקביל, אולי אם ימנעו הזבזבים הבלתי נסבלים במערכות הציבוריות – לא תהיה לביטוח הלאומי עוד סיבה להתעלל בחלשים, והם יקבלו את המגיע להם במדינה המתגאה בדאגתה לתושביה הנזקקים. אולי, אבל קשה באמת להאמין שמישהו מסוגל לקבל החלטות מורכבות כל כך כמו תכנון נכון של המטבח הצה"לי, שהרי ביטחוננו האזרחים יהיה בסכנה.

Mehulal2@netvision.net.il

להחזיק אצבעות שהממשלה לא תיפול בקרב

מאת: מאיר חוטקובסקי

מזה 15 שנים אני מסקר במגזין זה ובערוצי תקשורת אחרים את מצבם הקשה של בני הגיל השלישי. קרה לא אחת שהכנסת חוקה חוקים המתקנים עוולות וחוסר צדק לדור המייסדים של המדינה, אך הם לא באו לידי יישום בגלל תקופת כהונה קצרה של הממשלה, והתקציבים לא אושרו לחוקים 'משפרי רווחה' לזקנים ולאוכלוסיות נזקקות. בתחילת השנה הבאה אמורה להתחיל הרפורמה בסיעוד אותה יזם שר הבריאות יעקב ליצמן, והמשפרת לאין שיעור את מצבם של הקשישים הסיעודיים. רפורמה זו היא חלק בלתי נפרד מההסכם הקואליציוני של יהדות התורה עם מפלגת השלטון. מתגבשת גם הצעת חוק לביטוח סיעודי ממלכתי ע"י העלאת מס הבריאות בחצי אחוז. אומר אריה פנסו המשנה ליו"ר הסתדרות הגמלאים: "בסקר שערכה הסתדרות הגמלאים עולה כי 79% מהציבור מוכנים לתמוך בהצעה על מנת למנוע את הנטל הכספי הכבד של בני המשפחה בטיפול בהוריהם". למרות מצבה המקרטע של הממשלה, מי ייתן ונגיע למועד המיוחל כשהרפורמה מיושמת בפועל.

meir-ch@bezeqint.net

+ / - פלוס מינוס

פלוס

רעננה משתמשת בכספי התושבים בחרדת קודש. חברת S&P הכריזה על העלאת דירוג האשראי של עיריית רעננה ל-AAA. מדובר בדירוג האשראי הגבוה ביותר הניתן בישראל ושמעיד על יציבות ואיתנות פיננסית. הוא ניתן בזכות התנהלותה התקציבית של עיריית רעננה. ראש העירייה, זאב בילסקי: "הדירוג הגבוה ניתן לעיריית רעננה לאחר שנתיים וחצי בהן העמידה הנהלת העירייה את השמירה על תקציב מאוזן כיעד מרכזי בהתנהלותה ואנו נמשיך לנהוג באחריות ובחרדת קודש בכספי הציבור".

מינוס

לאחרונה הוקמו מגרשי פטאנק לרווחת תושבי העיר, דבר שהתקבל באהדה רבה ע"י האוכלוסייה המבוגרת. זה פלוס גדול לעירייה. אבל מצטרף לפלוס גם מינוס - חוסר מחשבה או תכנון אינו מאפשר לנצל את רוב המגרשים עקב מחסור בהצללה או הצללה נמוכה מדי שאינה מאפשרת לשחקני הפטאנק לנצל את כל אפשרויות המשחק, כגון צליפה בכדורים, המחייבת הטלתם בקשת גבוהה וזו נמנעת עקב יריעות הצללה הנמוכות מדי. המגרשים גם אינם מקבלים את הטיפול והאחזקה הראויים, וניתן לראות עשבייה הגדלה במתחם המגרשים.

עורכת ראשית: מלכה מהולל

עורכת לשונית: לאה הראל

חברי המערכת: נילי אפלבוים, אביבה אסיאו, בלומה בינשטוק, שלמה בינשטוק, נח הורניק, יהודית הלפר, ברכה ויסברט, מאיר חוטקובסקי, עוזי מנור, לאה קליין, אורה צרויה, אביבה קניג, רות רסין.

צלם המערכת: מוטי בן-אריה

כתובת המערכת: רח' ההגנה 114 רעננה, מיקוד 4331125

טלפון: 09-7747041, פקס: 09-7729320

המו"ל: העמותה למען האזרח הוותיק ברעננה

מודעות לפרסום: זכות מרים

נייד: 052-2546043

גרפיקה: מנדל עיצוב והפקות דפוס (אנה קירי)

תגובות לכתבות בעיתון ניתן לשלוח לכל אחד מחברי המערכת. ראה מייל בתחתית הכתבות.

תמונת שער:

סוף הקיץ בחבלת השרון

צילמה: מלכה מהולל

סימה הרר

✿ מאת: לאה קליין

"אני חושבת שנולדתי עם מספריים ביד", אומרת לי סימה הרר במבטא צרפתי. סימה, ילידת 1943, היא בעלת המספרה הותיקה ביותר ברעננה.

לפגישתנו הגיעה כשהיא מצוידת בשקית עמוסה באלבומי תמונות, יומן חיים, תעודות של סיום קורסים וקטעי עיתונות. היא פורשת אותם על השולחן תוך שהיא מספרת: "אני אלמנת צה"ל. יש לי שני בנים, בת אחת ושלושה נכדים". עיניי

נתקלות בכתבה משנת 1979 שכותרתה 'סימה: פסיכולוגיה במספרה'.

פסיכולוגיה במספרה? "כן, מספרה היא עניין של פסיכולוגיה".

כפסיכולוגית, ספרי לי על סימה הספרית. "הגעתי עם משפחתי: הורים, אחים ואחיות ממרוקו הישר לכפר כיסלון. הייתי בת 11. המשפחה סירבה להישאר שם וחזרנו לחיפה, מקום עגינת האוניה שבה הגענו. ישנו כל הלילה בחדר מדרגות של אחד הבתים הגבוהים. לאחר שכנוע הסוכנות היהודית חזרנו לכפר כיסלון ולאחר כחצי שנה עברנו לכפר-סבא. למדתי שנתיים בכפר-בתיא ובגיל 13 התחלתי ללמוד ספרות וכבר בהיותי בת 16 פתחתי מספרה בכפר סבא."

לפני 60 שנה? "כן, עשית חשבון נכון. זו הייתה מספרה שהפכה לשם דבר – מקום תוסס ושמח, מקום מפגש חברתי של בנות הדור הצעיר, כלות וחתיכות. הרכילויות פרחו ועצות עפו לכל עבר. אני יכולתי להתרשם מהלקוחות כבר בכניסתן הראשונה לפי צורת אמירת השלום, הדיבור והחיוך."

באותו זמן היו לי מחזרים רבים, אך אהבתי מאוד בחור בשם ג'קי, בחור יפה תואר שהוריי התנגדו שאמשיך לצאת אתו ואף שלחו אותי לאירופה להתרחק ממנו. כשחזרתי, נפגשנו אך לא יכולתי לעמוד בהתנגדות הוריי. הייתי מתוסכלת. באחד הלילות חלמתי שחתול לבן עובר ליד רגלי. חתול לבן, בניגוד לחתולים שחורים שמהם פחדתי. בבוקר, נכנסה קרובת משפחה בשם לבנה, ואמרה שהיא רוצה להכיר לי קרוב משפחה: 'אני רק רוצה משהו שיקראו לו ג'קי' אמרתי ללבנה, 'ושיהיה צרפתי בן 25 עם עיניים ירוקות'. 'זה בדיוק מה שיש לי', אמרה לבנה. **ואז?** "נפגשתי אתו. כל כך התרגשתי ואמרתי בלבי: 'ג'קי האמיתי הגיע...'. תמיד ידעתי שתהיה לי מספרה, שיהיה לי בעל ג'קי או בן ג'קי. החלום התגשם. נישאנו. הייתה אהבה גדולה, בילינו המון, נהנינו. קנינו בית ליד הים בנתניה. לאחר זמן עברנו לרעננה, מקום עבודתו של בעלי ופתחתי מספרה ששגשגה כמו הראשונה. היינו בשיא האושר. נולד בן אחד ולאחר תקופה נכנסתי שוב להריון. כשהייתי בחודש השמיני, פרצה מלחמת יום הכיפורים, ג'קי נקרא למילואים ושוב חלמתי חלום נורא שהתגשם: ג'קי נהרג. דבר הכי קשה שיכול לקרות לבן-אדם..... הייתי במצב נורא....."

מי עזר לך בתקופה כל כך קשה? "הוריי עברו לגור אתי. המספרה נסגרה ובעבור חודש נולד הילד שקראתי לו ג'קי – ילד שלא הכיר את אביו. לא יצאתי מהבית שנה שלמה. חברים יצאו ונכנסו כל השנה כמו ב'שבעה'. לא הכירו אותי. ממש השתנית. לאחר שנה, באחד הביקורים הגיעה מרים שפילמן – הבת של מרגוט קלאוזנר – שהתנדבה לעזור לאלמנות. היא אימצה אותי כבת והתחלתי לצאת מהבית רק אתה. כך עברה שנה שנייה. בשנה השלישית התחברתי לקבוצת אלמנות צה"ל ובאותה תקופה הכרתי את דני – בעלי השני. פתחתי שנית מספרה, נולדה לנו בת."

לאחר מספר שנים, ועקב התנהגותו הלא ראויה של דני שגרמה לי לסבל רב, התגרשנו. **התחלת לעבוד בגיל כל כך צעיר. חשבת אי פעם על המשך לימודים?** "העיפי מבט על כל התעודות הפרושות על השולחן. בגיל מאוחר התחלתי ללמוד בקורסים שונים באוניברסיטת תל-אביב כתלמידה שלא מן המניין: פסיכולוגיה, תקשורת, היסטוריה של אנשים בעלי שם. בגיל 56 למדתי אנגלית ונגינה על פסנתר. ובאותו זמן גם עבדתי במספרה."

אין האווירה כיום במספרה? פגשתי לקוחות ותיקות שלך שאמרו שיש לך ידי זהב. "כיום באות למספרה רק נשים מבוגרות. כל הלקוחות הותיקות ממשיכות להגיע. אני קוראת למספרה 'בית אבות' – סימה", היא צוחקת. אני יודעת מה מתאים לכל אחת. אני אוהבת אותן והן אוהבות אותי."

אין את מעבירה את שעות הפנאי? "אני עובדת כיום רק שלוש פעמים בשבוע, אוהבת ויודעת לבשל, מנגנת על פסנתר, שרה במקלה, מצטירת, מתעמלת ונהנית עם הילדים והנכדים."

ומצב הרוח? "הלב פעם שמח – ומדי פעם לא שמח. אבל אני מרוצה....." "מסיפורי המבוגרות במספרה אני למדה שאנו באים לעולם עם ירידות ועליות, אבל אם יודעים להתגבר על המכשולים, רואים כי טוב."

Cleah1@walla.com

בְּתָא וְסִבְתּוּשׁ

✿ מאת: דוד אשל

כְּשֶׁסִבְתִּי בַת שְׁבָעִים הִיְתָה זְקֵנָה הִיא נְרָאָתָה, וּבַת הַשְּׁבָעִים שֶׁל הַיּוֹם נְרָאִית כְּמוֹ בֶן... בֶּן.

בְּבִקְרָה, כְּשֶׁהֵעִין הִיְתָה נִפְקַחַת נְרָאָתָה כְּבָר סִבְתִּי עִם חוּט וּמַחֵט.

בַּת הַשְּׁבָעִים שֶׁל הַיּוֹם נְרָאִית בְּבִרְכָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר יְרֵדָה מִמְכָּשִׁיר הַהֲלִיכָה, וּמִיָּד אַח"כ, מִקְלַחַת וּפֶן וְאִז מִתְיַשְׁבֵּת וּמִתְחִילָה לְטַלֵּפֵן.

סִבְתָּא שְׁלִי הִיְתָה חְרוּצָה וּקְשִׁיָּה תִרְמָו שְׁתִּהֵי מְרָצָה. הִיא לֹא מְצָאָה לָהּ מְנוּחָה אִם מִפִּיהָ... לֹא יֵצֵאָה אֲנָחָה,

אָבֵל זֶה שֶׁל הַיּוֹם, בְּלִי לְהִתְלַבֵּט מְטַלֵּפֶנֶת לְאַנְשֵׁי קֶשֶׁר, לְפִי אֶלֶף בֵּית, לְאַחַת הִיא קוֹרֵאת "נְשִׁמָּה" וְאַחֲרָת הִיא שׁוֹאֵלֶת סֶתֶם "מָה נְשִׁמְעָ?" עוֹד אַחַת הִיא חוֹקֶקֶת: "מָה אֲמַר הַרְפָּא?"

וְלְרִבְעִית הִיא אוֹמְרֶת: "בּוֹאִי נִפְגֵּשׁ לְקָפָה." תוֹךְ שְׁעֵתִים הִיא יוֹדַעַת הַכֹּל עַל בְּלֵן גַּם עַל אֲהַבְתֵּן וְגַם עַל סִבְלֵן.

מְעַנֵּן, שֶׁסִבְתָּא שְׁלִי שְׁלֹטָה בְּרִכְלִיּוֹת מְבַלֵּי שְׁעַל טֵלְפוֹן נִיד הִיְתָה לָהּ בְּעֵלוֹת, וּפְנִיָּה נְרָאוּ זוֹרְחוֹת מִנְחַת כְּשֶׁעַל יְדִיעָה חֲדָשָׁה הִיְתָה מְדוּחַת.

לְבַת שְׁבָעִים שֶׁל הַיּוֹם, אִם לֹא תִלְחֵשׁ לָהּ מְלוֹת אֲהָבָה תִּשְׁכַּח מִמְשֻׁחַק אָדָם וְחֻנָּה. אֶצֶל סִבְתִּי אֲהָבָה לֹא נִלְחָשָׁה אֶף בְּדַמְיוֹן וְתִרְסִיר פְּעָמִים נִכְנָסָה לְפִרְיוֹן.

"סִבְתָּא" הַיּוֹם, הוּא כְּנִי קֶצֶת נְטוּשׁ כִּי הַסִבְתָּא שֶׁל הַיּוֹם מְכֻנָּה הִיא, "סִבְתּוּשׁ", גַּם אִז גַּם הַיּוֹם לְנִכְדִים יֵשׁ הַחוּשׁ שְׂאָם סִבְתָּא קְזָמָה, לָהֶם יֵשׁ רְכוּשׁ.

Dbeshel13@gmail.com

כבוד השגריר ורעייתו

להיות שגריר של מדינת ישראל הוא בהחלט תפקיד מלא זוהר השייך לחיים הטובים. אך ישנם גם היבטים אחרים. עוזי מנור, מי ששירת במשרד החוץ למעלה מארבעה עשורים, מספר לנו על חוויותיו הטובות כמו על הקשיים בשירות במדינות עולם שלישי מתפתחות. "אני לא מתחרט לרגע על הדרך בה בחרתי," אומר היום מנור, תושב רעננה בשבע השנים האחרונות.

✿ מאת: מאיר חוטקובסקי

רקע

עוזי (לינק) מנור (73) ידע מאז היותו נער בחיפה כי הוא קושר את עתידו עם משרד החוץ. "הייתה לנו פעולה בצופים בנושא 'כיצד ניתן לתרום למדינה?', והבנתי כי ע"י הסברה נכונה אפשר להביא את ישראל לתודעת ארצות העולם." מנור, יליד חיפה, בן להורים שעלו מרוסיה לפני כמאה שנים, מקבל את חינוכו בבית הספר "הריאלי" בחיפה, שם הוא פוגש את נעמי רוזנבלט (73), רעייתו מזה 51 שנים. שיחתי עם בני הזוג מנור מתקיימת בדירתם המטופחת באחת השכונות החדשות ברעננה. משני צדי דלת הכניסה ניצבים שני פסלי פילים לבנים, מזכרת מהשירות בתאילנד. מאז יציאתו של מנור לגמלאות מתגוררים בני הזוג ברעננה כדי להיות קרובים לשלושת בניהם שתקעו יתד באזור השרון.

לאחר שירותו הצבאי ביחידת המיעוטים עוקר מנור מחיפה לירושלים ומתחיל בלימודי תואר ראשון במדעי המדינה באוניברסיטה העברית, ולאחריהם מסיים תואר שני ביחסים בינלאומיים. נעמי, חברתו מאז ימי התיכון ב"ריאלי", מצטרפת למנור בירושלים ולומדת לשון עברית וספרות ערבית. היא מוצאת את פרנסתה כמורה בירושלים. עם תחילת לימודיו באוניברסיטה מתקבל מנור לעבודה במשרד החוץ בתפקיד פקידותי. עם הזמן הוא עובר קורס צוערים והופך לעובד המשרד מן המניין. בגיל 22, תוך כדי לימודיהם האקדמיים, נישאים השניים.

שליחות למדינה קשת שירות

בגיל 26, לאחר סינון מועמדים ומבחני התאמה, נבחר מנור לשליחותו הראשונה בחו"ל למדינת 'קשת שירות' ציילון (סרילנקה כיום) בדרג מזכיר שני. מנור, שעד לאותה תקופה נשא את שם המשפחה לינק (מבית אבא), מחליט לעברת את שמו. הוא מאמץ את השם מנור. "הסבירו ונימקו במשרד החוץ שמן הראוי שנציג דיפלומטי המייצג את מדינת-ישראל יישא שם עברי. בהחלט היה מקובל עלינו. השם 'מנור' נבחר כי היה לו צליל נאה והיה נוח להיגוי."

לאחר תקופה קצרה של חפיפה עם קודמו מתחיל מנור בשליחותו, כשמנור משמש כסגן ראש הנציגות בקולומבו הבירה. דירתם נמצאת בסמוך למשכן הנציגות ונעמי, הנמצאת בחודשי הריונה הראשונים, עובדת במשרה חלקית בשגרירות. הזוג מנסה לבנות את עצמו חברתית בארץ זרה עם חוסר שפה ומנטאליות לא מוכרת. מנור: "באותה עת היינו חמש משפחות ישראליות והיו עוד מספר יהודים. חיי החברה שלנו התנהלו במסגרת חברי הסגל הדיפלומטי של הנציגויות השונות. היינו מעורים עם הזרים כי זה היה חלק חשוב בתפקיד. בחגי ישראל היינו מכנסים את המשפחות היהודיות וחוגגים ביחד."

הגשת כתב האמנה למלך תאילנד, 1991

לאחר זמן יולדת נעמי את אריאל, בנה הבכור. את הברית ערך מוהל שהגיע במיוחד מקוצ'ין שבהודו. נעמי: "הלידה הייתה טראומטית. בית-חולים של עולם שלישי. התינוק נולד פג ואפילו אינקובטור לא היה. אריאל שכב במשך שבועיים ללא תנועה במיטתו עד אשר התאפשרה הזזתו". על "טיפת חלב" לא שמעו שם, ונעמי נעזרת בספרות מקצועית שהביאה איתה, הספרים של ד"ר ספוק וד"ר שְׁקֶשְׁבֶּסקי, ה'תנ"ך של האימהות' אז. את המזון לתינוק, כמו אבקת חלב וצנצנות "גרבר", נעמי דואגת שישלחו מהונג קונג. "כשאני מספרת לכלות שלי על לידתי הראשונה הן לא מבינות כיצד התמודדתי עם כל הקשיים".

המגורשים

לאחר מספר חודשים בקולומבו נכנסת נעמי להריון שני, ואז נוחתת עליהם גזירה בלתי צפויה. מנור: "מנהיגת

הזוג מנור בדירתם ברעננה

יוצר קשרים עם כלי המסרים הנחשבים בניו-יורק ומעביר להם בקביעות הודעות המשרתות את מדיניות ישראל."

הסתגלות הדור הצעיר

המבוגרים עסוקים בעבודתם החשובה, אך מה קורה לילדיהם במהלך "הנדידות" של הוריהם? במשרד החוץ ידועים מקרים של בני שליחים בגיל העשרה שהתקשו לעמוד בשינויים התכופים של סביבת החיים. מחקרים שנעשו בנושא חשפו את המחיר שמשלמות המשפחות, מחד, אבל גם את העשרתם בשפות זרות, חשיפתם לתרבויות שונות וההזדמנויות שהם מקבלים להיחשף לעולם.

נעמי: "בתחילה חשבת שבינינו עוברים משברים בכל פעם שהחלפנו יעדים בשליחויות של עוזי, אך הבנים שלנו טוענים שרק הפיקו תועלת מהחיים בארצות השונות. למעשה, שלושת הבנים החלו את בית-הספר היסודי בארץ, את הבגרויות עשו בארץ, ובזמן ששרתו בצבא גרנו בארץ."

כבוד השגריר

בשנת 1984, לאחר שנתיים בניו-יורק, חוזרת המשפחה ארצה לשבע שנים. מנור חוזר לעבוד באגף הארגונים הבינלאומיים כמנהל, ושני הבנים הגדולים מסיימים בינתיים את שירותם בצה"ל. מנור מתמודד בשלב זה על משרת שגריר, שהיא שיא מקצועי מבחינתו. בשנת 1991 הוא זוכה במינוי הנכסף

האופוזיציה, סירימבו בנדרנייקה, הצהירה כי אם תיבחר לראשות הממשלה, היא תנתק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. ואכן בבחירות שהיו במאי 1970 היא נבחרה וקיבלנו הוראה לעזוב את המדינה. ביולי הועברנו לנציגות בסיאול בדרום קוריאה."

רווחה בזכות האמריקאים

מקולומבו נוחת הזוג מנור בסיאול, שם משמש עוזי כסגן השגריר. דרום קוריאה, מסתבר, מהווה שדרוג ניכר יחסית לצ'יילון. הנציגות בסיאול כבר מנתה יותר משפחות ישראליות. גם מספר אנשי העסקים הישראלים שהתגוררו בסיאול היה גדול. אך היתרון הגדול היה קהילת החיילים האמריקאים ומשפחותיהם ששירתו בדרום קוריאה. נעמי: "דרום קוריאה הייתה אז דיקטטורה פיאודלית. החיים של התושבים היו קשים, אך לנו כשליחים הייתה רווחה ותנאים טובים. ניצלנו את המתקנים והאמצעים של המחנה הצבאי האמריקאי, שם שימשתי כמורה ב-Sunday school לילדי החיילים היהודים." "בדרום קוריאה", מספר מנור, "היו לי שפע הרצאות והשתדלותי בעיקר לכסות את האוניברסיטאות. עשיתי הסברה למען המדינה גם בפורומים אחרים, כגון הקהילות הנוצריות בקוריאה ובמיוחד כאלה שהמקומות הקשורים בארץ לישו משמעותיים עבורם. נפגשתי עם פרופסורים, עם אנשי עסקים וכלכלה, עם חברי פרלמנט ועוד. פעילותו של השליח נמדדת לאורך זמן. אתה יוצר תשתית של אהדה. אם המדיניות של דרום קוריאה הפכה חיובית כלפי ישראל, הרי זה בעקבות פעילות הסברה ממושכת ומאומצת של השליחים. זה לא קורה מיד, אלא מדובר בתהליך מתמשך שמבשיל עם הזמן."

מלחמת יום כיפור (אוקטובר 1973) מוצאת את משפחת מנור בסיאול. נעמי: "הייתה תחושה קשה מאוד. הקשר עם המשפחות היה מקוטע. לא היו אמצעי תקשורת טכנולוגיים כמו היום." בשנת 1974, לאחר 4 שנות שירות בסיאול, חוזרת משפחת מנור ארצה כשהיא מונה כבר ארבע נפשות, עם הצטרפותו של יוחאי למשפחה. נעמי: "בננו השני נולד בבית חולים אמריקאי בסיאול, וזו הייתה חוויה אחרת לגמרי בהשוואה ללידת בננו הראשון בקולומבו."

החיים הטובים

עם חזרתם לירושלים מוצב מנור באגף הארגונים הבינלאומיים שאחראי על הייצוג הישראלי בארגון האומות המאוחדות ובעיקר בעצרת הכללית ובמועצת הביטחון.

מנור אוהב את העבודה ומייצג בכבוד ובמקצועיות את ישראל בוועידות המתקיימות ברחבי העולם. חמש שנים עוברות ומנור ממונה לתפקיד מזכיר ראשון בג'נבה, שוויץ. נעמי: "שליחות זו הייתה הדובדבן שבקצפת. לג'נבה אנו יוצאים כבר כמשפחה בת חמש נפשות. נולד לנו בן שלישי בירושלים, צבר, ושמו בישראל דויד. בג'נבה לימדתי עברית בקהילה הרפורמית ובבית-ספר יהודי נוסף. החיים בג'נבה היו באמת קלים בהשוואה למדינות הקודמות באסיה."

התפוח הגדול

אחרי ארבע שנים בג'נבה טסה משפחת מנור ב-1982 ישירות לניו-יורק, שם מתמנה עוזי לנספח העיתונות בקונסוליה. מנור: "התפקיד מקשר אותי לכל אמצעי התקשורת, ואני

שידור חוזר

בשנת 1995 שבה המשפחה ארצה אך כעבור חמש שנים, עם מינויו של מנור לשגריר, היא חוזרת לדרום קוריאה. מנור: "ההבדל עצום. בשליחותנו הראשונה המדינה הייתה מדינה מתפתחת, נחשלת וענייה. הפעם אנו מגיעים לאחת מתוך 11 מדינות המובילות בעולם בעלת כלכלה אדירה ורמת חיים שאין להשוותה לפעם הקודמת".

בשליחות זו נזקפת לזכותו של מנור חתימת הסכם בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של קוריאה במגמה לפתח את קשרי הידידות הקיימים בין שתי המדינות ולהדק את שיתוף הפעולה ביניהן בתחום ההובלה הימית.

אין על משרד החוץ

עם שובם ארצה מהשליחות בסיאול עושה מנור מספר תפקידי שגריר מחליף לפרקי זמן קצרים בהונג קונג ובגואטמלה, ובשנת 2009 הוא פורש לגמלאות. את זמנו מעביר מנור בבילוי עם ששת נכדיו, בהתנדבות בביטוח הלאומי בכפר-סבא וכמורה מתנדב לתלמידי חטיבה הנזקקים לסיוע בלימודיהם. מדי תקופה הוא ונעמי יוצאים למסעות שייט בספינות הגדולות המשמשות כבתי מלון צפים. מנור אינו מצטער לרגע על הדרך המקצועית בה הוא בחר: "למרות הקשיים הרבים שהיו מנת חלקנו, משרד החוץ עבירי ועבור משפחתי היה עולם ומלואו תרתי משמע".

הערת המערכת: לאחר הראיון נשאל עוזי מנור אם יהיה מוכן להצטרף למערכת "כיוון חדש". את פירות תשובתו החיובית ניתן לטעום כבר בעמוד 8.

כשגריר ישראל בתאילנד, הרבה הודות להיכרותו המעמיקה עם המנטאליות של מזרח אסיה והניסיון הרב שהוא רכש בשליחותיו בצ'יילון ובדרום קוריאה.

מנור: "שמחתי למינוי. תאילנד עניינה אותי והתאהבתי בה עוד קודם להצבתי בה. תמיד אמרתי שאם אמונה אי פעם לשגריר - זו המדינה שהייתי רוצה לשרת בה". מנור מגיש את כתב אמנתו למלך, וכדמות הדיפלומטית הבכירה ביותר, האחריות עליו כבדה. הוא גם יעד של ארגוני טרור הרואים בו סמל של מדינת ישראל. במרץ 1994 התגלתה משאית תופת בסמוך לבנין השגרירות הישראלית שבנס לא התפוצצה.

יהדות מעל הכל

הזוג מנור שומר כשרות ומסורת. זה לא תמיד קל, אך מנור תמיד ידע לצאת מהאירועים בשלום. מנור: "באחת הארוחות הרשמיות בתאילנד הוגשו מאכלי ים. על מנת שלא להעליב את המארחים אכלתי את הירקות שנלוו למנה, ואת מאכלי הים הרחקתי לקצה הצלחת. אחת מנשות השגרירים באותו אירוע הבחינה כי לא אכלתי את מאכלי הים ושאלה אותי ברצינות: 'גם לך יש אלרגיה ממאכלי ים?' הסברתי לה כי מאכלי ים אסורים על פי הדת שלי. זה נתן לי פתח לשיחה אודות מנהגי הדת היהודיים".

אירוע נוסף היה בעת פגישת ההיכרות של מנור עם הפטריארך העליון התאילנדי (מקביל לתפקיד הרב הראשי בישראל). מנור: "הגעתי לביתו של האיש ונאמר לי על ידי מזכירו כי עם כניסת הפטריארך יש להשתחוות אפיים ארצה. הסברתי למזכיר כי על פי הדת שלי אנו לא משתחוים לבני אנוש אלא לאלוהים בלבד. המזכיר היה נבוך, יצא מהחדר, שב, והודיע שהפטריארך העליון יקבל אותי כשאני ישוב על כיסא ללא הצורך להשתחוות. בסיום הפגישה קיבלתי ברכה ממנו להצלחתי בתפקיד בתאילנד".

לטוס אל על

אחת מתרומותיו הרבות והמשמעותיות של מנור בתאילנד למען המדינה הייתה פתיחת קו אל על בין תל-אביב לבנגקוק. כידוע, הסכמי תעופה נחתמים בין מדינות ולא בין חברות התעופה. מנור: "לא היה קל. אכלנו חצץ. יום ולילה במשך תקופה ארוכה. כל כולי הייתי בעניין הזה. הממשל בתאילנד התנגד לפתיחת הקו. הם חששו כי אל על תהווה יעד לטרוריסטים. בשעה טובה נחתם ההסכם בדצמבר 1994 בחג החנוכה כאשר מנכ"ל אל על, רפי הרלב ז"ל, הגיע לטקס החתימה שהתקיים בבית משפחת השגריר והתכבד בהדלקת נר.

העמותה לאזרח הוותיק רעננה
מרכז תעסוקה כושר ופנאי ההגנה 114 רעננה

ההרשמה לשנת הפעילות 2016-2017

♥ חדר כושר

♥ התעמלות נשים ומכשירים

♥ פלדנאריז / צ'יקונג

♥ יוגה ומדיטציה

♥ צפיפות עצם לנשים בוקר ואחה"צ

♥ **חוגי אומנות:** • ציור • קרמיקה • עיסת נייר

• תכשיטנות • ציור בשילוב טכניקות • רקמה

• סריגה • סריגה בחוטי טריקו • גילוף בעץ

• פיסול בחוטי ברזל.

♥ מחשבים למתקדמים ומתחילים

♥ טלפונים חכמים / קורס רשתות חברתיות

♥ ריקודי עם / ריקודי שורות

♥ מועדון ברידג' ההגנה:

למתחילים מתקדמים ותחרויות

♥ חבורת זמר "המרעננים"

♥ התעמלות שיקומית על כסא כולל מכשירים

♥ טיולים/נופשונים/טיולים בחו"ל /שביל ישראל

♥ אולם מקסים להשכרה לאירועים/כנסים כולל ציוד

פרטים והרשמה בטל. 7720707

רות שדה
שהייתה אחת הכתבות הראשונות
ב"כיוון חדש"
הלכה לעולמה בחודש שעבר.

מערכת העיתון משתתפת
בצער המשפחה.
יהא זכרה ברוך.

סיפור ארץ ישראל

מאת: לאה קליין

"אמש הייתי בפגישה מרגשת עם הבימאית פנינה גרי שכתבה את הספר 'סיפור אהבה ארץ-ישראלית', מספרת לי רותי טל. "בתום הפגישה ראיתי את המחזה שבו עדי ביילסקי, בתו של ראש עירנו, מגלמת בכישרון רב את דמותה של פנינה גרי. בספר מספרת פנינה את סיפורה האישי על אהבתה לעלי בן-צבי, בנו של נשיא המדינה, שנרצח מספר ימים לפני חתונתם על ידי ערבים. הסיפור מסופר על רקע האירועים הסוערים שקדמו להקמת המדינה ולמלחמת השחרור... ובספר היא מזכירה את בעלי."

גם בעלך נוכח בפגישה?

"לא. מייק בעלי כבר בן 93. הוא נפצע במלחמת השחרור בכף רגלו שנשארה משותקת. הוא יושב בביתו, נעזר בכסא גלגלים ובמטפלת, ממעיט בדיבור, אף פעם לא דיבר הרבה... אבל קורא, רואה טלוויזיה ומתמצא. קניתי לו במתנה את הספר הזה, והוא אינו מניח אותו מידי, שקוע בו שעות."

רותי ומייק טל (טבלין) גרים ברעננה. להם בת, שלושה בנים, תשעה נכדים וחמישה נינים. ביתם מטופח, עטור בגינת פרחים, דשא ועצים סבוכים. מייק ישב מעט מרוחק מאיתנו כשרותי ואני מדפדפות באלבום בו נמצאים גם הסמלים והתעודות הרבות שקיבל כלוחם.

את ומייק ילידי רעננה?

"אני ילידת 1934, הילדה השביעית שנולדה בגבעת חן. מייק יליד 1922, נולד ברוסיה ובהיותו בן שנה עלו הוריו ארצה. שם חיכה להם הדוד, נגר במקצועו, שעשה רהיטים לנציב העליון ובזכות זה קיבלה המשפחה סרטיפיקטים לעלייה ארצה. המשפחה התגוררה במגדל. בגיל 18 הצטרף מייק עם טובי הנוער לצבא הבריטי כדי להילחם בגרמנים."

מה היה תפקידו שם?

"הוא וחבריו היו ביחידת תובלה 462 שהובילה מים, חומרי בנייה ואוכל למדבר המערבי במצרים כדי להקים שם ביצורים. בגמר המשימה נלקחה יחידת התובלה על אנייה בשם 'אריפורה' עם עוד מספר משחתות לעבר איטליה לעזור בגירוש הגרמנים שהגיעו לשם. ליד כרתים טרפו מטוס גרמני את האנייה שטבעה ועליה ישראלים רבים. אלה שהיו על הסיפון קפצו למים ונאחזו בקרשים וברפסודות. הנותרים, שהיו בבטן האנייה, טבעו. 139 בחורים טבעו."

צילום: מוטי בן-אריה

לאן המשיכו הניצולים?

"משחתת אספה אותם לסלרנו באיטליה. בין הניצולים היו בעלי מייק ועמרם בן-צבי, אחיו של עלי. עמרם ומייק היו שש שנים ידידי נפש בצבא הבריטי."

וחברותם נמשכה לאחר השחרור?

"חברות הדוקה ופגישות רבות. חברות שנמשכה עד לפני כמה חודשים כשעמרם נפטר."

במה עסק מייק לאחר שחרורו מהצבא הבריטי?

"מייק הצטרף לפלמ"ח. כשפרצה מלחמת השחרור, הקימו יוצאי הצבא הבריטי את חטיבת הנגב. המצרים פלשו והגיעו עד אשדוד. בעודם פולשים עם טנקים, הייתה חטיבת הנגב מצוידת רק בשתי מכונות ירייה ובמספר ג'פים, אך הם הצליחו לעצור את המצרים. אין יודעים עד היום מה הסיבה שהמצרים הסתובבו וחזרו למצרים – לכן קראו למקום ההוא 'עד הלום'. שם מייק נפצע."

ובהמשך?

"עם כף רגל משותקת ורצון חזק הוא עבד לאחר זמן כנהג 'אגד' והקים משפחה. למרות פציעתו השתתף בכל המלחמות."

באיזה הקשר מוזכר מייק בספרה של פנינה גרי?

"אחרי מלחמת השחרור הערבים התנכלו לתושבי הארץ. באחד הימים עמרם בן-צבי, חברו של מייק, התקשר וביקש שיבוא מיד לבית אחיו עלי בבית קשת. כשמייק הגיע התברר שהבדואים רצחו שבעה מאנשי בית-קשת וביניהם את עלי. מייק התבקש לזהות את הגופה. עלי עמד באותם הימים להינשא לפנינה מנהלל, שכיום היא פנינה גרי, כותבת המחזה האוטוביוגרפי והבימאית."

איך קרה שנפגשתם רק עכשיו?

"לפני כחודשיים נודע לי שמשיקים בבית הפלמ"ח את ספרה של פנינה 'סיפור אהבה ארץ-ישראלית'. קניתי את הספר וכשקראתי ראיתי שבעלי מייק מוזכר בו – אבל לא בשמו, אלא כחבר של עמרם. טלפנתי אליה, הזדהיתי ואמרת לי לה: 'את כותבת בספר שבעת המקרה הגעת לבית-קשת עם אביך לחדרו של עלי ופגשת בחדר חבר – החבר הוא בעלי מייק. היא זכרה את המקרה. סיפרתי לה שמייק מרותק לספר. המשכנו לשוחח ולהעלות זיכרונות ובסוף המפגש לראות את ההצגה... דמעות כיסו את עיניי." Cleah1@walla.com

דוקטור לוויולה דה-גמבה

מאת: עוזי מנור

"שם", אבל בכל זאת שמענו מעט במהלך השנים. בבגרותו הוציא ספר על חייו, כולל תקופת מלחמת העולם השנייה. ישראל הייתה חשובה לאבא. בגיל 12 קראתי את הספר 'אקסודוס' שהשאיר בי רושם חזק. ישראל הייתה תמיד ברקע. התחנתני בברזיל, וכאשר היו שני ילדי בני 17 ו-14 החלטנו, בעלי ואני, שאם אנו רוצים להגשים את החלום לעלות לישראל – זה הזמן. לא רצינו לאחר את המועד ולהתחרט על שלא עלינו. מאז, משנת 1992, אנחנו פה, ברעננה."

למה דווקא רעננה?

"ברעננה היה מרכז הקליטה הכי קרוב למקום עבודתו של בעלי שהוא פסיכואנליטיקן. חוץ מזה היו לנו גם קרובי משפחה פה, ואנחנו מאוד אוהבים לגור בעיר זו."

הקמת בשנת 1999 את "אנסמבל פניקס למוסיקה עתיקה", ואת מנהלת אותו מאז.

"הפניקס, 'עוף החול', מסמל התחדשות, התחלה. כך אני מרגישה מבחינת הולדתי באופן אישי לאב ניצול שואה, ומבחינת העם היהודי המתחדש בארצו שאליה עליתי ובה אני חיה, וגם, כמובן, בשל התחדשות המוסיקה העתיקה שאני מנגנת, מוסיקה שהייתה פופולארית בעבר ולאחרונה מתחדשת וזוכה לקהל נגנים ואוהדים."

איך מנגנים מוסיקה עתיקה?

"מוסיקה, כל מוסיקה, חיה בקונטקסט מסוים ולכן חשוב לנגן אותה בכלים שעבורם נכתבה. לכן מוסיקה עתיקה צריך לנגן בכלי נגינה עתיקים המתאימים לה. מי שמאזין למוסיקה הזאת, צריך להתרגש כשהוא שומע אותה. אספר לך משהו מעניין: הופענו בפני חולי אלצהיימר ושמנו לב שהם ממש התרגשו כששמעו את המוסיקה הזו בכלים האלה. יש לנו תכנית מיוחדת הנקראת "אל הלב", שכשמה כן היא, רוצה לנגן ולהגיע אל הלב."

דווקא במקרה של חולי האלצהיימר ההתרגשות שלהם וההנאה היו מאוד בולטים."

מירנה והוויולה

צילום: מוטי בן-אריה

למישהו באקדמיה ללשון היה יום עם השראה מיוחדת כשהחליט לקרוא לוויולה דה גמבה: "כונרת ברך". לא נראה שיש מישהו, גם בקהילת המוסיקאים שמנגנת מוסיקה עתיקה, שקורא לוויולה דה גמבה בשמה העברי. ולא שאין סיבה לשם העברי. אחרי הכול, אחת המומחיות העולמיות לוויולה דה-גמבה, ד"ר מירנה הרצוג, היא ישראלית, ואף גרה ברעננה מזה 24 שנים. נפגשנו בדירתה במרכז העיר.

מירנה הרצוג, מאיפה המוסיקה?

"עוד בבטן אמי, שהייתה פסנתרנית מחוננת, שמעתי מוסיקה. נגינתה ליוותה אותי שנים רבות. את פסנתר הכנף הגדול עליו ניגנה הבאתי לאחרונה לישראל מסאו-פאולו, ברזיל - מקום הולדתי. האמת שבילדותי אהבתי מוסיקה, אך רציתי להיות שחקנית או עיתונאית. למדתי קצת פסנתר וגיטרה, אך נחשפתי

באחד הקונצרטים לצ'לו והתאהבתי בכלי ממבט ראשון. למדתי לנגן עליו ועל הוויולה דה גמבה. למעשה הרגשתי שלא אני בחרתי בו, אלא הכלי בחר בי. בהמשך ניגנתי גם בחלילית, וכאשר נוצר הרכב של מוסיקה עתיקה מייד נמשכתי למוסיקה זו. אבל לא שכחתי את אהבתי המקורית. במקביל ללימודי המוסיקה למדתי גם עיתונאות ותיאטרון בברזיל ובארה"ב." הוויולה דה גמבה (ויול) הייתה פופולרית מאוד בימי הביניים ובתקופת הרנסאנס. בתחילת המאה העשרים, עם התעוררות העניין במוסיקה עתיקה, שבה ונעשתה הוויולה דה גמבה פופולארית. לכך תרם כנראה הסרט "כל הבקרים שבעולם" (1991) שנושאו הוא המוסיקאי מארן מארה – מגדולי נגני הוויולה דה גמבה. בסרט שובצו קטעים של מוסיקת הבארוק.

איזו פעילות מוסיקלית הייתה לך בברזיל?

"עם סיום הלימודים בארה"ב שבת לריו דה ז'נרו וניגנתי בוויולה דה גמבה בקונצרטים. כמו כן הקמתי וניהלתי את תזמורת הבארוק של העיר."

והחלטה לעלות ארצה?

"אבי היה ניצול שואה שכמעט לא דיבר ולא סיפר על מה שהיה

"זאפוטק", מיסה שנכתבה במאה ה-17 במקסיקו. בין היתר ניצחה על יצירה זאת בפסטיבל החג של החגים בדצמבר 2011.

את מנגנת, מלמדת, כותבת, מנצחת. מה מבין כל התחומים מועדף עליך?

"מבחינתי, לנגן על הכלי האהוב עליי, הוויולה דה גמבה ולנצח. לנצח על יצירות תיאטרליות, אופרות, אורטוריות. כפי שצינתי, בשעתו למדתי גם תיאטרון ותקשורת וזה עוזר לי מאוד להבין את האופרה, את האורטוריה ולא רק את המוסיקה, אלא גם את שאר הדברים הכרוכים בניצוח וביצוע היצירות השונות. במחזה המוסיקלי שכתבתי 'תשוקה ושיגעון' יש שירים על שיגעון ואהבה. זו תכנית מוסיקלית על שיגעון, אבל רציתי לכלול גם שירים כדי שיהיה טקסט. בניתי סיפור על אדם בבית משוגעים. הטקסט שלי דומה לטקסט עתיק כך שהמאזין יחשוב שהוא שומע טקסט עתיק אבל זה נכתב בימינו."

את מופיעה במקומות רבים בעולם ובישראל. מה בקשר להופעה בעירנו-עירך רעננה?

"אני שמחה לבשר לך שבתכנית הקונצרטים הקרובה של 'אנסמבל פניקס למוסיקה עתיקה' כלולה גם הופעה ברעננה במשכן העירוני למוסיקה ולאמנויות. היא תתקיים ב-13 בדצמבר השנה בהרכב של 18 משתתפים (שישה זמרים, מנצחת, אחד-עשר נגנים בכלים עתיקים, כולל אורח מיוחד מסיציליה)."

Manor_un@hotmail.com

מאין הוויולה דה גמבה שברשותך?

"יש לי שלושה כלי נגינה עתיקים כאלה: מצרפת, מאנגליה ומגרמניה. אחד נבנה במאה ה-17, ושניים במאה ה-18. בשעתו עשיתי תזה על הוויולה באוניברסיטת בר-אילן, שם קיבלתי את הדוקטורט שלי."

את מקיימת פעילות מוסיקלית ענפה ביותר.

"נכון. בנוסף לניהול 'אנסמבל הפניקס למוסיקה עתיקה' אני גם מלמדת בקונסרבטוריון בתל-אביב, כותבת מאמרים בנושא, מעבירה סדנאות למנצחים, מנגנת בקונצרטים ופסטיבלים ברחבי העולם (מדינות אירופה, דרום אמריקה, ארה"ב, טורקיה, וכמובן ישראל). ניהלתי הפקה של דרמה מוסיקלית, ניצחתי על אורטוריות ("המבול" – אורטוריה סיציליאנית של המלחין מיכלאנג'לו פאלבטי), ואף כתבתי מחזה מוסיקלי בשם 'תשוקה ושיגעון'."

קצרה היריעה מלתאר את פעילותה הענפה של הרצוג. היא מופיעה גם כסולנית ויולה דה גמבה ברסיטלים עם תזמורות שונות, ואף הופיעה עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית בהופעת הבכורה בישראל של הפסיונים של באך לוויולה דה גמבה. היא גם הקליטה עבור חברות רבות יצירות כמנצחת ובנגינה על ויול, קווינטון, וייל, צ'לו בארוק וצ'לו מודרני. בין היצירות שהעלתה הייתה האופרה הימי-ביניימית "מחזה דניאל", שאותה שכתבה מכתב יד מן המאה ה-12, ערכה, ליהקה וניהלה הפקה מצליחה ביותר. עם האנסמבל הופיעה הרצוג בפסטיבלים שונים. אחת היצירות שהיא מנצחת עליהן היא מיסה

מכשיר שמיעה

99 ש"ח לחודש

36x תשלומים שווים

מיניפון
מכשירי שמיעה בע"מ

טל' 1700-70-80-11
www.miniphone.co.il

נותנים איכות לחיים

סניף רעננה אחוזה 98 מרכז אלרם קומה שניה
טל: 09-7435863 פל' פביו - 050-9772114

*רשת מיניפון מכשירי שמיעה בע"מ רשאית לסיים את תוקף המבצע בכל עת

זה רטרו או וינטג'?

מאת: אביבה קניג

בשנים האחרונות נכנסו שני הביטויים האלה ללקסיקון מחבבות הבגדים, הכלים, האקססוריז והריהוט הנאים, אלא שלא לכולם ברור ההבדל ביניהם. למען הסר ספק, "רטרו" הוא פריט חדש המיוצר בהשראה ובסגנון של פעם. יש לו ערך עיצובי, אבל בוודאי לא ערך היסטורי. "וינטג" הוא פריט שהמקלים אומרים שהוא צריך להיות בן 20 שנה ומעלה, ואילו המחמירים טוענים ל-30 שנה ומעלה. מן הסתם, פריטי הלבוש והכלים השייכים לקטגוריית הוינטג' יקרים יותר. ישנם כמובן גם פריטי 'יד שנייה' שיכולים להיות בני שנה, וישנם גם 'ענתיקות' שיכולים להיות בני 100 או 150 שנה ואפילו יותר, ואלה היקרים ביותר.

מכל מקום, העיסוק ברטרו/וינטג'/יד שנייה/ענתיקות מדגים את הנוסטלגיה שאפפה את הדור שלנו ואולי את הגישה של "עצרו את הרכבת, אני רוצה לרדת" של אלה שהטכנולוגיה השתלטה להם על החיים.

בשביל אלה בדיוק הוסיפה יפה לוטרינגר לחנות הפרחים שלה בגבעת-חן את כל אותם הפריטים שיש להם טעם וניחוח של פעם. זה לצד זה, בארונות של פעם, ניצבים פרימוסים, פתילות, מוגזים, ארגזי לחם מאמייל, קופסאות עוגיות של סבתא, ואפילו סירי לילה. הכוכב הנוסטלגי הוא הסיפולוקס, המתנה הפופולארית של שנות ה-60 של המאה הקודמת. לפני שהומצא נאלצו אוהבי הסודה והשפריץ לסחוב את הסיפונים הריקים לבית החרושת על מנת למלאם.

בארונות נוספת ניצבים כדי החלב של פעם בצד מצקות למרק, קעריות וספלים. כולם עשויים ברישול מכון כאילו קורצים לימים בהם היו גם הם צעירים יותר..

מה שנחמד הוא שבכל הכלים ניתן לעשות שימוש אחר מהשימוש המקורי. בכלי האמייל ניתן להשתמש כאכסניה לשתילים ופרחים, את מנורת הנפט אפשר לשדרג למנורת חשמל, ואת הפתיליה אפשר להפוך למעמד לעציץ. אפשר גם סתם להניח אותם על המדף בסלון, זכר לימים שהכול היה פשוט יותר, אבל לא דווקא קל יותר. בכל זאת עדיף ללחוץ על מתגי ההפעלה של הקומקומים החשמליים, מכונות הכביסה, ומנורות החשמל.

Kenig1@bezeqint.net

פעילויות חודש ספטמבר

טיול לאזור ירושלים, עין כרם ולאולפני החדשות

יום רביעי 14.9.16, יציאה בשעה 08:00

סיור מודרך באולפני החדשות בנווה אילן, תצפית מהר אדר, ארוחת צהריים בקיבוץ צובה, חלונות שאגאל וסיור רגלי בעין כרם מחיר למשתתף: ₪ 185

ערב דיאלוגים בביצוע החוג לדרמה של מועדון גיל הזהב

יום חמישי 22.9.16 בשעה 20:00, באודיטוריום בית יד לבנים

"ככה זה כשיש שניים" בבימויו של גיא הררי

שחקני החוג לדרמה יבצעו דיאלוגים דרמטיים וקומיים משלל המחזאות הישראלית והעולמית

הכניסה חופשית

חדש במועדון הזהב!

בואו להכיר את העולם הפטאנק

משחק כדורת חברתי, תחרותי ומהנה המתאים לכל גיל.

פרטים נוספים במועדון הזהב, טל' 09-7610606

יום מתחילת א' שפי

חדש!

כל הכרטיסים
לכל האירועים העירוניים
במקום אחד!

tickets.raanana.muni.il

עיריית רענה המוקד העירוני 107

מכל טלפון לשירותכם 24 שעות ביממה | www.raanana.muni.il

מוזיאונים מיוחדים בירושלים

מאת: בלומה בינשטוק

מוזיאון יידי ישראל F.O.Z., הממוקם בשכונת נחלת שבעה ב"כיכר החתולות", מציע סיור אינטראקטיבי חווייתי בעקבות יידי ישראל הנוצריים לדורותיהם. הסיור, האורך כשעה, משתמש במולטימדיה אולטרה מודרנית מרתקת. הסיור מאיר את עיני המבקרים לעובדה שלא אלמן ישראל, כך למשל מסתבר שג'ורג' בוש, אבי אבותיהם של הנשיאים, היה אוהב יהדות מושבע והטיף לחזרת העם היהודי למולדתו. חובה להירשם מראש. הסיורים נערכים ב-16 שפות, כך שאפשר בהחלט להביא אורחים מחו"ל.

Shinbet37@gmail.com

ירושלים - מוזיאונים רבים לה. כולם מכירים את מוזיאון ישראל, מוזיאון מגדל דוד ומוזיאון האסלאם, אבל דווקא הקטנים, הפחות ידועים, הם בונבוניירות של ממש. שלושת המוזיאונים שאמליץ עליהם הפעם ממוקמים כולם במרכז העיר בטווח הליכה זה מזה. לפני הביקור כדאי להקיש בגוגל את שם האתר ולקבל עליו מידע מורחב כולל שעות פתיחה, הזמנת ביקור ומחירי כניסה.

מוזיאון יהדות איטליה

שוכן במבנה טמפלרי יפה ברחוב הלל 27, שהיה בעבר בית-הספר לנערות קתוליות על שם שמידט. במפלס הכניסה ישנה קאפלה קטנה עם תקרה מאוירת ששימשה חדר אוכל לצוות בזמן שהמקום שימש כאכסניה לצליינים גרמנים.

בקומה השנייה נמצא בית-הכנסת המשמש מקום תפילה לקהילת יוצאי איטליה בשבתות, בחגים ובאירועים מיוחדים. זהו בית-הכנסת היחיד שבו מתפללים בנוסח העתיק של יהודי רומא.

בית-הכנסת מעוצב באופן זהה לזה שהיה קיים בעיירה קונוליאני וניטו שבאיטליה. הוא נחנך בשנת 1701. בשל מצוקות העיתים נסגר בית-הכנסת באיטליה והועבר ארצה כמעט בשלמותו על ידי הקהילה האיטלקית בירושלים. כל הריהוט הוא מעשה ידי אומנים איטלקיים. רשמית נפתח המקום לביקורים בשנת 1982. בחדרים הסמוכים יש אוסף מרשים של פריטי יודאיקה וביניהם ארונות קודש, פרוכות, כלי מילה ואבנטי ספר תורה וקומים בחוטי זהב ומשי על ידי נשות הקהילה.

המרכז העולמי למורשת יהדות צפון אפריקה

נמצא בשכונת מחנה ישראל ברחוב המערביים 13. השכונה נוסדה בשנת 1868 ותושביה היו ברובם יוצאי צפון אפריקה. בחזית המוזיאון חצר מרשימה ביופיה ובה מזרקות מים עטורות פסיפסים, עצי רימון זעירים, עצי דקל וערוגות פרחים. שער הכניסה וקומת הקרקע מעוצבים בסגנון ספרדי-מורי המאפיין את הבנייה במרוקו. לצורך העיצוב והבנייה הובאו אמנים מצפון אפריקה. במוזיאון ספרייה עשירה, סרטים, אוסף פריטי יודאיקה ומוסיקה כולל חזנות ופייטנים.

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה

רח' ההגנה 114, פינת רחוב חנה סנש, רעננה
טלפון: 09-7747041 / פקס: 09-7729320

ה ז מ נ ה

הנכם מוזמנים להרצאה, שלישית בסדרה, ביום ראשון 11.9.2016 בשעה 19.00. ההרצאה תתקיים במרכז היום ברחוב ההגנה 114 רעננה.

על סדר היום:

19.00 התכנסות וכיבוד קל
19.20 הרצאה בנושא: הזיכרון כגורם משמעותי לתפקוד.

מרצות:

ליאת שמש ויעל נווה - מרפאות בעיסוק בבי"ח לוינסטין.

ההרצאה תעסוק:

"בחיבתו של הזיכרון לתפקוד, איפיונים של בעיות זיכרון, דרכים להתמודדות עם ירידה בזיכרון וחישיבותה של המודעות לשינויים".

נשמח לראותך בין אורחינו.

דמי כניסה 10 ₪

נא אשר השתתפותך בטלפון 09-771 1598

"המילדת מוונציה" / רוברטה ריץ'

מאת: **אביבה אסיאו**

הזרם הנמשך של יהודים ספרדיים אשר הגיעו לוונציה בסוף המאה ה-15 ותחילת המאה ה-16 הניע את המועצה השלטת בוונציה ואת שלטון הדוג'ים לאשר ליהודים להתיישב בעיר באופן רשמי. זאת בתנאי שהיהודים יגורו באזור נידח של העיר הנקרא בפייהם ג'טו שפירושו באיטלקית: "יציקת מתכת" משום שבמקור, פעלו שם חרשי ברזל. היה זה הגטו היהודי הראשון (מתוך האינטרנט).

חנה לוי, אישה עקרה, מילדת ידועה מצליחה, חיה בגטו נאובו היהודי בוונציה. בעלה הסוחר, נסע במסגרת עבודתו למלטה, נתפס בדרכו ע"י שודדי ים ונמכר כעבד במלטה. כדי לשחררו היה דרוש לחנה סכום כסף גדול, שלא ידעה מאין תשיגו.

באחד הלילות הגיע לביתה רוזן נוצרי וביקש ממנה לבוא להציל את אשתו הכורעת ללדת ואת הילוד. בתמורה הבטיח לה סכום כסף רב כך שתוכל לפדות את בעלה מעבדות. למרות שאסור היה אז ליהודים לסייע לנוצרים, ולמרות ההתנגדות של שכניה היהודים, מחליטה חנה ללכת לבית הרוזן ולעשות כמיטב יכולתה להציל את השניים.

ברחובות ונציה משתוללת ונציה המאיימת לכלות את התושבים. בבית הרוזן מתנכלים שני אחיו של הרוזן למשפחה מתוך רצון להשתלט על הארמון, ובתוך המהומה הזאת מנסה חנה לטפל בתינוק, ולהציל את בעלה. פרק אחד בספר מתאר את קורותיה של חנה, והפרק הבא את קורותיו של יצחק בעלה וחוזר חלילה. הקוראים מוצאים עצמם עוקבים בנשימה עצורה אחר ההרפתקאות שעוברים במקביל חנה ובעלה, מתפעלים מהעושר והפאר של חיי משפחת הרוזן ומזדעזעים מהזהמה, העוני והעליבות של חיי הגטו.

הדמויות בנויות ביד אומן, ואף שהעלילה מתרחשת במאה ה-16 הרחק מכאן, לא קשה לתאר מצבים דומים גם היום וגם כאן. גם הדילמה המוסרית הנוגעת לחנה ולתינוק אינה זרה למקרים אקטואליים.

הכתיבה אינה כבדה לתוכן ובשל כך מושכת לקריאה. asseoia@gmail.com

"לחזור לגור עם אימא"

במאי: אריק לאבן, שחקניות: אלכסנדרה לאמי, זוז'יאן בלאסקו, מתילד סנייה

מאת: **מלכה מהולל**

בחוג לספרות אנגלית באוניברסיטה העברית למדתי לפני עשרות שנים את ההבדל בין קומדיה לטרגדיה: הקומדיה תמיד מסתיימת בחתונה, ואילו הטרגדיה לעולם תסתיים במוות. כך לפחות גרס שייקספיר. מאות שנים לפניו, כבר דיברו ביוון העתיקה על ההבדלים החיצוניים: בקומדיה הדמויות תהיינה מגוחכות, מטופשות, חסרות אינטליגנציה ובכלל, דמויות פחותות ערך. בטרגדיה לעומת זאת, תהיינה הדמויות נעלות מעם, חכמות, עמוקות ומעוררות השראה. גם הבגדים שונים: צבעוניים וחסרי טעם אצל גיבורי הקומדיה, ומלכותיים, סולידיים וכהים אצל אנשי הטרגדיה. חשבתי על ההבדלים האלה כשצפיתי בסרט הצרפתי החדש "לחזור לגור עם אימא". למה שייכו אותו לקומדיה? כי אף אחד לא מת בסוף?

הסיפור בקצרה טובב סביב סטפאני החוזרת לגור עם אימה בגיל 40, אחרי שהמשרד שלה לארכיטקטורה פשט את הרגל. אימה, אישה חמה, מקבלת אותה באהבה, אבל אינה מוכנה לוותר על חייה, אהבתה והרגליה. סטפאני מרבה להתלונן על חימום היתר בדירה, על המוסיקה בקולי קולות הנשמעת כל היום, על משחקי ה"שבץ נא", שאימה נוהגת לשחק עם חברה טלפונית שלה ובכלל.

בארוחת ערב בסוף השבוע מגיעים אחיה ואחותה של סטפאני, ואז, אז, נפתחת תיבת הפנדורה של המשפחה, ששייכת אמנם למשפחה הזאת, אבל קיימת בכל משפחה על פני היקום. מריבות ישנות צפות, תסכולים מתגלים, מרירויות בנות עשרות שנים נחשפות, ואין שום דבר במתרחש שמזכיר קומדיה, אם כי לא חסרות הפוגות קומיות. פרנסיס קברל הוא הזמר האהוב על האם, ולא בכדי. שיריו מאופיינים באמירות נוקבות, אם כי מוסוות במנגינות רומנטיות. כך למשל הוא אומר:

"אתם הנכם ואנחנו הננו/ אנשים דומים/ עירומים פחות או יותר תחת השמש/ אותם לבבות בין אותן כתפיים/ מה מלמדים אתכם בבית-הספר/ אם שוכחים את העיקר?"

רוצו לראות. משחק יוצא מן הכלל ותסריט כתוב היטב. לא טרגדיה, אבל בהחלט לא קומדיה.

Mehulal2@netvision.net.il

מאת: נח הורניק

האם אנו די מיושמים? (1)

בכתבה זו, הראשונה בסדרה על יישומים לסמארטפונים⁽¹⁾, נעסוק בתחום הרפואה והבריאות, תחום שיכול לעניין את קוראי "כיוון חדש", ולא רק אותם. טרם שנתחיל, מספר הערות: (א) יש לזכור שמכשירי הטלפון אינם מכשור רפואי, לכן יש להתייחס בהתאם⁽²⁾ לתוצאות שהם מציגים; (ב) כל היישומים שיתוארו הם למכשירי אנדרואיד וניתן להורידם בחינם מה"חנות" הוירטואלית Google-Play (חנות Play); (ג) את רובם תוכלו למצוא גם ב"חנויות" של אפל ומייקרוסופט, אולי בשמות קצת שונים (ראו להלן: "תגיות"); (ד) בכל תחום של יישום – ארשום מספר מילות מפתח (= תגיות) כדי להקל עליכם לחפשם "בחנות"; (ה) סמל היישום יופיע תמיד משמאל לתאורו.

הפעם נראה מספר יישומים למדידת דופק (קצב לב), לחץ דם, רמת חימצון וכד'. יש מאות יישומים בתחומים אלה, אך חלקם הוא סתם זיוף (אתייחס לכך בהמשך). ברוב היישומים מניחים אצבע על עדשת המצלמה האחורית (לא ללחוץ חזק, כי זה עוצר את זרימת הדם בנימי האצבע). זההרו מכוויה מהמבזק שמופעל בעת הבדיקה. בחלקם מניחים אצבע על הצג, ובחלקם – גם וגם. בדיקת דופק טובה לעוסקים בספורט, למשל, כדי לדעת אם הגיעו לרמה שמתאימה להם. {תגיות אפשריות: גלאי לחץ דם; לחץ דם; קצב לב; heart rate; Instant heart Rate; Pulse; Heart Pulse; Blood Pressure; וכו'}

- Unique Heart Rate Monitor**: מניחים אצבע על עדשת המצלמה ולוחצים על המלה "Measure" שרשומה באמצע שורת הכותרת של היישום, כשמעליה ציור של לב. המבזק יידלק. זההרו מכוויה, זה חס. יישום זה מודד רק קצב לב ותו לא. התוצאה די קרובה למדידה בעזרת מכשיר רפואי תקני.
- Instant Heart Rate**: כשמפעילים את היישום – המבזק נדלק מייד. לכן יש לכסות תכף את עדשת המצלמה באצבע. יישום זה מראה גם גראף של קצב הלב ומשמיע ביפ עם כל הולם לב (להפעיל בהגדרות), כך שיש אפשרות לראות ולשמוע אם קצב הלב סדיר או לא. התוצאה די קרובה למדידה רפואית תקנית.
- Prank לחץ דם**: יישום זה **מתיימר** למדוד לחץ-דם ודופק. מימשק המשתמש מאד נחמד. מניחים את האצבע במקום המסומן על צג הטלפון ואז מתבצעת **כביכול** מדידה. **יישום זה הוא בעצם מעשה קונדס ובלוף מושלם**. אל תתפתו להוריד אותו, אלא-אם ברצונכם להתרשם מהמימשק היפה. כל פעם שתראו "בחנות" יישום ולידו המילה Fake, Prank, או מתיחה – זיכרו שזו סתם בדיחה, לעשיית רושם בלבד.
- 4Free Heart Rate Measurement**: במבט ראשון תוכנה זו נראית כארסנל שלם של בדיקות: דופק, לחץ דם, ראייה ושמיעה, רמת החימצון בדם, תפקודי ריאות ועוד. אך מהניסויים שעשיתי נוכחתי ש"תפסת מרובה – לא תפסתי". תוצאות הבדיקות של הדופק ורמת החימצון בדם נראות בהחלט סבירות. **בדיקת לחץ-דם ובדיקת שמיעה – סוטות באופן די ניכר לעומת בדיקה במיכשור רפואי תיקני**. את בדיקות הראיה לא הצלחתי בכלל להבין. יש בתוכנה פונקציות רבות נוספות, כולל תירגולים שונים וצריך "לשחק" איתן. מחיפוש באינטרנט לא מצאתי שזו תוכנה מסוג Prank, שהזכרתי קודם. המימשק די פשוט להבנה.

1. הסדרה תתפרסם מעת לעת – אך לא באופן סדיר.
 2. במדידות דופק שעשיתי השוויתי תוצאות של היישומים לעומת מכשיר רפואי תקני. הסטיות לא היו משמעותיות. מאידך, ביישומים שמאפשרים מדידת לחץ דם ופרמטרים אחרים – הסטיות היו יותר גדולות, כלפי מעלה וכלפי מטה (הכל יחסי).

מילת החודש

מִרְוֹן - בר מים

harelea@gmail.com

מאת: לאה הראל

מאת: לאה הראל

עברית: חקירות למכביר

במקרא השורש חק"ר משמש בשתי משמעויות:
 • בדיקה מדוקדקת: "לרגל את הארץ ולחקקה" (שופטים י"ח, ב')
 • גבול, סוף: "עושה גדולות עד אין חקר..." (איוב ט', י').
 ייתכן שמהניסיון להגיע לקצה הדבר נוצרה הבדיקה, כלומר בחינת הדבר עד סופו.
 מכאן התגלגל השורש חק"ר לאולמות בתי המשפט, לחדרי החקירות ולאמצעי התקשורת: המילים "חקירה" ו"חיקור" יהיו בהקשר משפטי ומשטרתי, "תחקיר" בהקשר תקשורתי ואילו "מחקר וחקר" ישמשו בתחום המדעי.

2 מתכונים קלים וטעימים - מרק עגבניות ופשטידת בצל בלי בצק

פשטידת בצל בלי בצק

- 4 בצלים חתוכים לפרוסות
- 3 ביצים
- שמן לטיגון
- 2 כפות קמח תופח
- 2 כפות קווקר
- 2 כפות גרעיני חמניות
- 2 כפות שומשום
- 2 כפות אבקת מרק בצל

לטגן ולאדות את הבצלים. לקרר. לערבב את כל החומרים היבשים ולהוסיף אליהם את הבצל עם השמן. להוסיף את הביצים לתערובת ולערבב. לשמן תבנית לא גדולה - עגולה או מלבנית - ולאפות בחום של 180 מעלות כ-3/4 שעה או עד השחמה.

Cleah1@walla.com

מרק עגבניות

- 1 בצל קצוץ דק
- 4-3 שיני שום פרוסות דק
- 6-5 עגבניות גדולות ובשלות (אפשר להשתמש בקופסת עגבניות מרוסקות)
- 5-4 כוסות מים
- 1 קופסת תירס קטנה (250 גרם)
- 1/4 כוס פטרוזיליה קצוצה
- מעט סוכר
- מלח, פלפל, אורגנו
- 1-2 כפות אבקת מרק עוף

לטגן את הבצל במעט שמן זית. להוסיף את שיני השום ולהמשיך לטגן. לרסק את העגבניות בבלנדר ולהוסיף לסיר, להוסיף את המים ולהמשיך לבשל כ-10 דקות. להוסיף את התירס, התבלינים ויתר החומרים. לבשל על אש נמוכה כ-1/2 שעה. לתקן תיבול.

מנגו בונה ומלון, דבש וקינמון

מאת: אורה צרויה

עשוי להגיע למשקל של 2 ק"ג. טעמו וניחוחו עדינים, וקיים בו שילוב מעולה של מתיקות, חמיצות ועסיסיות מיוחדת.

תרומתו לבריאות הגוף: פרי המנגו מכיל אחוז גבוה של קרוטן המייצר בגופנו ויטמינים מונעי חמצון כגון A ו-C אשר גם מונעים התפתחות מחלות שונות. המנגו מספק לגוף גם מינרלים כגון: אשלגן, סידן, זרחן, מגנזיום וסיבים תזונתיים באחוזים גבוהים, דבר העוזר למערכת העיכול לפעול כהלכה.

את פרי המנגו אפשר להגיש ולאכול בצורות שונות. אפשר לחצותו לשני חצאים ולאכול בכפית, או להגישו פלחים או קוביות שהוכנו מראש. יש המכינים מהמנגו ריבות, קרישים, מיני מתיקה ולפתנים.

כן מכינים מהמנגו את העמבה, שעשויה מפלחי בוסר של מנגו בתוספת חילבה ותבלינים אחרים.

וכמו תמיד אנו ממליצים, במיוחד לסוכרתיים ולשומרי הדיאטה, להתייעץ עם תזונאים מומחים.

orazruya@walla.co.il

אם תסיירו בקיץ בין דוכני הפירות במרכולים ובשווקי הירקות והפירות הצבעוניים, תבחינו בוודאי בפרי המצטיין ביופיו ובהדרו. צבעיו כתום - צהוב - ירוק, ציפתו כתומה - צהובה, וצורתו מזכירה את צורת הלב.

המנגו מתנת האלוהים: אגדה הודית מספרת על אדם ערירי שמטרת חייו הייתה לעזור לזולת. הוא עזר לכל אדם בין אם היה עני או עשיר, ולכן האריך ימים באושר ובבריאות טובה. לפני מותו נגלה אליו מלאך ושאלו: מהי בקשתך האחרונה? הוא השיב: "להיטיב עם האנשים לאחר מותי." בקשתו נענתה, ומאפרו יצר האלוהים פרי טעים ומזין בדמות לב, זמין לכל אדם, והרי הוא פרי המנגו.

ואכן בהודו נחשב המנגו לעץ קדוש. בתמונות ותחריטים ההודיים ממוקמים פסלי הבודהה הקדוש במטעי מנגו.

מוצאו מצפון הודו. עד היום הודו היא הארץ החשובה ביותר לגידולו. משם נפוץ המנגו לארצות הטרופיות, למזרח אסיה, לאפריקה הטרופית, וליבשת אמריקה. כיום, המנגו נפוץ גם בארצות הסוב-טרופיות וגם בישראל. לפני כעשרים שנה היו עצי המנגו נדירים בארץ-ישראל, ואילו היום נהפכה ישראל לאימפריה קטנה של יצוא מנגו.

בארץ מגדלים מספר זנים הנבדלים זה מזה, בגודל, בצבע, בטעם, ובמשקל. המנגו הקטן ביותר לא עולה בגודלו על שזיף, והגדול

תשבץ 38 אב-אלול תשע"ו - ספטמבר 2016 - מאת נח הורניק

(ה) הגדרה מתחכמת; (ל) = לע"ז; (ע) = עגה; (כ"מ) = כתיב מלא; (כ"ח) = כתיב חסר; (ש"מ) = שם משפחה; (ש"פ) = שם פרטי

תשבץ

מאונן: 1. בן חוה (3,3); 7. לחוש; 11. עדינות; 12. אות אנגלית; 14. כשבדק את התלי הוא מצא שם סחי (ה); 15. נעילת השער גרמה להנסת המסתן (ה); 16. סימן, אות; 17. הסתער; 19. והותר; 21. בשביל עינבר (ה); 23. נטל מוסר השכל (ה); 24. פיוס (כ"ח); 27. אחת האותיות; 28. חטיף לילדים; 30. חדר למקום לא נכון; 32. חמש עשרה באותיות; 33. בעל; 34. סתם איש; 36. אגם; 38. מן אצבע; 40. מלחין גרמני (ש"מ); 41. קונטור (כ"מ); 43. הדי"ר שלי; 45. אפר, כר; 46. הגבלה; 48. מין פלס; 50. נגע ממאיר; 52. לאיזה אדם; 54. מחבר יחד; 58. יחידה בחיל אויר; 59 (עם 39 מאונד): כל המוסיף גרוע (4,2,5,4).

מאונד: 1. ודאי (ארמית); 2. מחזאי אירי; 3. לא קשה; 4. הבאה לידי דיבור (כ"מ); 5. פורק עול במדרון (ה); 6. יש בידי שפחה (ה); 7. הוא נהיה תשוש מאם ידועה (ה); 8. אינטליגנציה; 9. שערוריה פוליטית בארץ בשנות ה-50; 10. צליל בסולם הדיאטוני; 11. השתדל מאוד למצוא (5,4); 17. מפותל; 18. צמח פרימיטיבי שגדל על אבנים לחות; 20. אש; 22. הוא שש שקיבל תוקף (ה); 23. התחבטויות; 25. החלפת רקמה פגועה בבריאה; 26. כתם; 29. מין תבלין; 31. צייר פלמי (ש"מ); 35. סימן להערת שוליים במכתב או מסמך (ר"ת); 37. התמלא בתושבים; 38. עץ תמיר; 39. (סוף 59 מאונד) חיה הבנת; 42. תנור בבית חולים (ה); 44. חיה דומה לתן; 47. ייחל לקבל את הפולפה (כ"מ) (ה); 48. נכונות; 49. הפיח; 51. צבר; 53. קוסם; 55. ילדה; 56. צמח רענן; 57. בלי חריגים; hornikn@inter.net.il טל"ח

10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
			14		13	12			11
			16	15א		15			
22		21	20			19	18	17	
	27		26	25	24				23
		31				30	29		28
	35		34		33				32
		40	39			38	37		36
			44		43		42		41
47			46				45		
	53	52			51	50		49	48
		58	57	56			55		54
									59

פתרון תשבץ 38 אב-אלול תשע"ו - ספטמבר 2016

כ"כ: 75; דא: 95; ט: 55; א: 35; לא: 15; שש: 64; אטא: 84; ט"א/ט"ב: 74; יא: 44; טא: 24; טסוט: 68; מוט: 83; אטאט: 37; ד"ד: 98; אטוט: 18; ז: 26; ז"ז: 92; ס: 27; ס: 27; אטוט: 22; אט: 02; אטוט: 81; אטוט: 71; טוטט טוט: אטוט; אטוט: 10; ט"ט: 6; ז"ז: 8; אט: 7; אטוט: 1; אטוט: אטוט.

טוטט אט – טוטט טוטט (אטוט 68+) 95; 94; אטוט: 88; אטוט: 59; אטוט: 49; אטוט: 50; אטוט: 48; אטוט: 46; אטוט: 45; אטוט: 43; אטוט: 41; אטוט: 40; אטוט: 38; אטוט: 34; אטוט: 33; אטוט: 32; אטוט: 31; אטוט: 30; אטוט: 29; אטוט: 28; אטוט: 27; אטוט: 26; אטוט: 25; אטוט: 24; אטוט: 23; אטוט: 22; אטוט: 21; אטוט: 20; אטוט: 19; אטוט: 18; אטוט: 17; אטוט: 16; אטוט: 15; אטוט: 14; אטוט: 13; אטוט: 12; אטוט: 11; אטוט: 10; אטוט: 9; אטוט: 8; אטוט: 7; אטוט: 6; אטוט: 5; אטוט: 4; אטוט: 3; אטוט: 2; אטוט: 1; אטוט: 0.

אטוט: 45; אטוט: 43; אטוט: 41; אטוט: 40; אטוט: 38; אטוט: 34; אטוט: 33; אטוט: 32; אטוט: 31; אטוט: 30; אטוט: 29; אטוט: 28; אטוט: 27; אטוט: 26; אטוט: 25; אטוט: 24; אטוט: 23; אטוט: 22; אטוט: 21; אטוט: 20; אטוט: 19; אטוט: 18; אטוט: 17; אטוט: 16; אטוט: 15; אטוט: 14; אטוט: 13; אטוט: 12; אטוט: 11; אטוט: 10; אטוט: 9; אטוט: 8; אטוט: 7; אטוט: 6; אטוט: 5; אטוט: 4; אטוט: 3; אטוט: 2; אטוט: 1; אטוט: 0.

טריוויה 35 אב-אלול תשע"ו - ספטמבר 2016

טריוויה

שאלה

- מי הייתה גרייס קלי וממה נפטרה?
- מהי בירת בוליביה?

תשובה

- גרייס פטרישיה קלי ידועה גם כנסיכת מונאקו. היא הייתה שחקנית אמריקנית מפורסמת בשנות ה-50 במאה שעברה. על משחקה המעולה בסרט "נערת הכפר" זכתה ב-1955 באוסקר כשחקנית הטובה ביותר. גרייס כיכבה לצד טובי השחקנים של אותה תקופה כגרי קופר ("בצהרי יום" - מ-1952). בשנת 1954, לאחר שמשכה את תשומת לבו של הבמאי אלפרד היצ'קוק, הוא נתן לה תפקיד ראשי בסרט "החלון האחורי", לצידו של גיימס סטיוארט. היא גם כיכבה לצדם של מיטב שחקני התקופה כקלארק גיבל, בינג קרוסבי, קרי גרנט, ויליאם הולדן, אווה גרדנר ורבים אחרים. ב-1956 היא נישאה לרנייה השלישי, נסיך מונאקו – שחשק בה מאד – אך בתנאי שתוותר על עולם הקולנוע. גרייס הסכימה לכך בגלל שקסם לה להיות נסיכה אמיתית. היא נהרגה ב-1982, כשקיבלה שבץ כשהגה במכוניתה, שהתרסקה עקב כך. היא נפצעה קשה מאד ומתה למחרת בגיל 53. גרייס קלי היא אמו של השליט הנוכחי של נסיכות מונאקו, הנסיך אלבר ה-II.
- רבים יענו לשאלה זו: לה-פאס, כמו שכתוב ברוב התשבצים. אך למעשה יש לבוליביה שתי בירות. הבירה החוקתית, שבה יושב בית המשפט העליון, היא **סוקרה** (Sucre), ואילו **לה-פאס** היא הבירה בפועל, משום שהממשלה, הפרלמנט, מוסדות השלטון וכל המרכז הפיננסי הועברו אליה. בכך דומה בוליביה להולנד, שגם בה הבירה החוקתית היא האג, כשהבירה המנהלתית בפועל היא אמסטרדם; והיא שונה מברזיל שבה הועברו כל מוסדות השלטון מריו-דה-ז'ניירו לבירה החדשה ברזיליה, שהוקמה מאפס בתחילת שנות ה-60 של המאה ה-20.

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
פרויקט ח.ל.ל.

הליכה נורדית

יתרונות ההליכה הנורדית

- מפעילה, מחזקת ומגמישה את שרירי פלג גוף עליון.
 - משפרת כושר גופני.
 - משפרת סיבולת לב ריאה ומייעלת זרימת דם.
 - מפחיתה עומס מהגב התחתון וממפרקי הברכיים.
 - מקלה על הליכה בעליות, בירידות ובשטחים חלקים.
 - משפרת יציבה ומאזנת את שיווי המשקל.
 - מגבירה שריפת קלוריות.
 - פעילות נעימה בחברותה המאפשרת שיחה בזמן הפעילות.
 - מתאימה לגברים ולנשים ברמות הליכה שונות ובכל גיל.
- הליכה נורדית בפארק הסתיימה.**
- קורסים חדשים בתשלום יפתחו בקרוב. החלה הרשמה מחדש.**

צ'יקונג - בימי שני בשעה 17.00
במרכז היום - ההגנה 114 רעננה.

פרטים והרשמה אצל מרים:
052-2546043, 09-7747041

בועז גור עורך - דין ומגשר

- ◀ חוזי מקרקעין (קניה - מכירה - השכרה)
וליווי עד לרישום ב"טאבו"
- ◀ מיסוי מקרקעין
- ◀ עריכת צוואות, טיפול בירושות ועזבונות
- ◀ הסכמי ממון וגירושין
- ◀ פשיטות רגל והסדרים לפני צו כינוס
- ◀ איחוד תיקים בהוצאה לפועל
- ◀ גביית חובות
- ◀ יצוג בבתי המשפט

רח' התחיה 3 רעננה 054-7432487
gurlaw63@gmail.com

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה

הטלוויזיה הקהילתית "מבט-רענן"

אתם מוזמנים לצפות בשידור המגזין שלנו לחודש ספטמבר

מה במגזין?

- 1) הגימלאידה ברעננה. (2) מוזת באגם
- 3) טיול של מלי וחברים (תערוכת אמני רעננה)
- 4) מועדון הברידג' (5) אוכל בריא של סבתא

מתי משדרים? בימי א' בשעה 17:30 בימי ה' בשעה 12:30

איפה? בכבלים בערוץ 98 YES-וב-HOT.
ניתן לצפות בכל המגזינים והכתבות באתר העמותה
www.amutaraanana.co.il בלשונות T.V קהילתית
ייתכנו תוספות ושינויים.

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
רח' ההגנה 114, פינת רחוב חנה סנש, רעננה
טלפון: 09-7747041 / פקס: 09-7729320

מרכז יום לקשיש ברעננה

תוכניות מיוחדות לחודש ספטמבר 2016

- יום חמישי 01.09.16 בשעה 10:30 - הפעה של צמד הזמרים מיקי ולימור.
- יום חמישי 08.09.16 בשעה 10:30 - הפעה של הזמר ינון חסון.
- יום חמישי 15.09.16 בשעה 10:30 - הרצאה מפי ד"ר דבי בולרד בנושא אכילה נכונה.
- יום חמישי 22.09.16 בשעה 10:30 - הרצאה בנושא "ציוד רפואי ושיקומי לשיפור איכות חיינו" מפי נציג של "יד שרה".
- יום רביעי 28.09.16 בשעה 10:30 - הרמת כוסית במרכז היום בנוכחות ראש העיר.
- יום חמישי 29.09.16 שירים לשנה החדשה הפעה של הזמר שחר שומן.

מכירות במרכז בחודש ספטמבר 2016

המכירות תתקיימנה ברחבת הכניסה בין השעות 10:00-12:00:

- יום ראשון 04.09.16 מכירת בגדי נשים.
 - יום ראשון 11.09.16 מכירת בגדים ומתנות לראש השנה.
 - יום חמישי 22.09.16 מכירת מוצרי איפור ופטנטים לבית.
- * ייתכנו שינויים בתכנית. נא להתקשר יום לפני.

נא להתקשר למרכז יום לקשיש ולהרשם ☎ 09-7711598

זוג המבריק

- להחזיר את הברק לבית ולמסרד
- פזיז
 - ניקיון אחרון שיפוץ ופני אצטר דירה
 - ניקיון אטרזים
 - ניקיון בנייני מגורים (אפשרות נהוג וועד בית)
- ✓ איניות
✓ רציניות
✓ שירות כלל אזור השרון

054-2401877 אליאור
zoog2clean.bigger.co.il